

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 21P/127/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2317216698
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Srnková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2317216698.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Kristínou Srnkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. B., P.. XX.XX.XXXX, X.. Č.. U. H., „. L., U. XXX, L., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matky: I. B., P.. XX.XX.XXXX, X.. Č.. Y. W. XX, H. a otca: O.X. B., P.. XX.XX.XXXX, X. Y. Ž. XXX, X.. Č.. Ú. O., o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

I. Súd nariaďuje nad maloletým dieťaťom I. B., P.. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove U., Z. XX, U..

II. Súd zaväzuje matku maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, ktoré je matka maloletého dieťaťa povinná platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Detského domova U., Z. XX, U..

III. Súd zaväzuje otca maloletého dieťaťa prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, ktoré je otec maloletého dieťaťa povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám Detského domova U., Z. XX, U..

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Uznesením č. k. 19PPOm/1/2017-21 zo dňa 16.05.2017 súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletým dieťaťom z dôvodu, že uznesením č. k. 19PPOm/1/2017-9 zo dňa 19.01.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne umiestnil maloleté dieťa do Krízového strediska „. L., U. XXX, L..

2. Súd v súlade s ust. § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti rodičov maloletého dieťaťa a kolízneho opatrovníka, ktorí sa na pojednávanie nedostavili. Matka maloletého si predvolanie na pojednávanie prevzala dňa 25.09.2017, svoju neúčast' neospravedlnila. Otec maloletého si predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 25.09.2017, svoju neúčast' neospravedlnil, nachádza vo výkone trestu odňatia slobody v O.. Kolízny opatrovník si predvolanie na pojednávanie prevzal dňa 18.09.2017, svoju neúčast' ospravedlnil písomným podaním zo dňa 24.10.2017 z dôvodu nedostatku personálneho zabezpečenia. Zároveň súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

3. Súd sa čítaním oboznámil s podstatným obsahom spisu tunajšieho súdu sp. zn. 19PPOm/1/2017, listinnými dôkazmi, potvrdeniami a správami ohľadne účastníkov konania, ako aj ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 19PPOm/1/2017-9 zo dňa 19.01.2017 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne umiestnil maloleté dieťa do Krízového strediska „. L., U.N. XXX, L.. Práva a povinnosti rodičov k maloletému dieťaťu boli naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Šaľa č. k. Nc 479/00-8 zo dňa 15.06.2000, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletého v sume 500,- Sk mesačne, počnúc dňom 20.04.2000 s tým, že zročné výživné v sume 600,- Sk otec splatí v jednej splátke spolu s bežným výživným po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudkom Okresného súdu Šaľa č. k. P 95/03-36 zo dňa 24.02.2004 bola vyživovacia povinnosť otca na maloleté dieťa zvýšená zo sumy 500,- Sk na sumu 1.000,- Sk mesačne počnúc dňom 01.09.2003 s tým, že zročné výživné za obdobie od 01.09.2003 do 24.02.2004 v sume 3.000,- Sk súd povolil otcovi splácať mesačnými splátkami vo výške 300,- Sk spolu s bežným výživným po právoplatnosti tohto rozsudku pod hrozbou straty výhody splátok. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 17P/322/2012-41 zo dňa 02.05.2013 bola vyživovacia povinnosť otca na maloleté dieťa zvýšená na 130,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 24.10.2017 vyplýva, že maloletý bol dňa 19.01.2017 na základe neodkladného opatrenia umiestnený do Krízového strediska „. L., U. XXX, L. z dôvodu zanedbávania starostlivosti a požívania omamných látok zo strany matky a jej partnera. V uvedenom zariadení bol umiestnený aj brat maloletého I. Z.. Maloletý bol počas pobytu v krízovom stredisku v osobnom a telefonickom kontakte so starou matkou D. B. a matkou. Otec maloletého maloletému telefonoval iba dvakrát. U starej matky maloletý trávil spolu s bratom I. Z. víkendové a prázdninové pobyty, ktoré prebehli bez problémov. Stará matka si z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu nemôže vziať maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti. V rodine nie je nikto iný, kto by mal záujem a vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Matka maloletého sa toho času zdržiava na neznámom mieste a otec sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Z týchto dôvodov je potrebné, aby súd nad maloletým nariadil ústavnú starostlivosť, ktorá by sa vykonávala v Detskom domove U., Z. XX, U.. Detský domov je s umiestnením maloletého do ich zariadenia uzrozmenej a súhlasí s tým.

6. Zo správy Krízového strediska „. L., U. XXX, L. zo dňa 22.09.2017 vyplýva, že maloletý je umiestnený v ich zariadení od 19.01.2017. Na podmienky zariadenia sa adaptoval pomaly, postupne. Aktuálne už vyhľadáva spoločnosť dospelých, lepšie spolupracuje, ľahko sa podriadi autorite. Kontakty s deťmi nadväzuje rýchlo, je priateľský, veselý, komunikatívny, dobrosrdečný, rád pomôže druhým. Do výchovných činností sa pri vhodnej motivácii zapája, rád kreslí. Režim zariadenia obvykle dodržiava, ale vyskytli sa problémy v správaní - útek zo zariadenia, fajčenie, záškoláctvo, riešenie konfliktov bitkou, sklony k sebapoškodzovaniu. Problémy v správaní riešili v spolupráci s pedopsychiatrom, ktorý diagnostikoval menej výrazné maladaptívne a sociopatické poruchy osobnosti a správania sa, emočnú a afektívnu labilitu, tenziu, dráždivosť a následne zahájil medikamentóznou liečbu. S maloletým pravidelne pracuje aj psychológ zariadenia. Podľa psychológa je už maloletý na ich prostredie adaptovaný, uvedomuje si, že zatiaľ nemá kam ísť. Spolupracuje bez problémov, ochotne plní bežné príkazy v zariadení. Autoritu rešpektuje. V činnostiach je trezlivý, sociálne je primerane zdatný, emocionálne labilnejší, bez sebadôvery, ľahko ovplyvniteľný okolím. Prejavy nervozity a trémy sprevádza intenzívnejšie zajakávanie. V školskom roku 2017/2018 navštevuje 2. ročník OUI D., E. E., učebný odbor Obchodná prevádzka - práca pri príprave jedál. 1. ročník ukončil s prevažne výbornými výsledkami, občas potrebuje výraznejšiu motiváciu, aby zvládol školské povinnosti, pretože má sklony k záškoláctvu. Kognitívne schopnosti maloletého sú podpriemerné, pracovné tempo pomalšie. Od umiestnenia v zariadení má maloletý pravidelný kontakt so starou matkou, ktorá maloletému a jeho bratovi kupuje ošatenie, telefonuje im, navštevuje ich, berie ich na víkendové a prázdninové pobyty. Matka maloletému a jeho bratovi telefonovala jeden až štyrikrát týždenne a osobne sa kontaktuje s deťmi počas ich pobytov u starej matky. V krízovom stredisku navštívila deti štyrikrát. Maloletý popisuje psychológovi svoju rodinu ako negatívnu. Pozitívny psychologický význam v živote maloletého má stará matka, ktorá maloletého podporuje tak po stránke fyzickej, ako aj emocionálnej. Otec maloletému telefonoval dvakrát, inak o maloletého záujem neprejavuje.

7. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ZR), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňajúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

8. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

9. Podľa § 44 ods. 3 písm. ZR, náhradnou starostlivosťou je:

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len náhradná osobná starostlivosť)
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

10. Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 54 ods. 1 ZR, náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

12. Podľa § 54 ods. 2 ZR, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. Podľa § 54 ods. 3 ZR, za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 54 ods. 5 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 55 ods. 1 ZR, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

17. Podľa § 81 ods. 1 ZR, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej

výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

18. Podľa § 81 ods. 2 ZR, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

19. Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MPSVaR SR č. 173/2017 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepĺnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2017 suma 27,32 Eur.

20. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že je dôvodné a potrebné nariadiť nad maloletým dieťaťom ústavnú starostlivosť. Maloleté dieťa sa toho času nachádza v Krízovom stredisku „ L., U. XXX, L., do ktorého bolo dočasne umiestnené na základe neodkladného opatrenia súdu dňa 19.01.2017, nakoľko maloletý sa ocitol bez akejkoľvek starostlivosti a rodičia neboli schopní zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletého. Otec maloletého sa nachádzal vo väzení a matka maloletého požívala omamné a psychotropné látky. Otec maloletého je aj naďalej vo výkone trestu odňatia slobody v O.. Matka maloletého sa toho času zdržiava na neznámom mieste. Stará matka maloletého nemôže zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletého z dôvodu jej zhoršeného zdravotného stavu. V rodine maloletého nie je nikto iný, kto by mal záujem a vytvorené podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloletého. Maloletý je s umiestnením v detskom domove uzrozmenný. Rodičia sa o maloletého sporadicky zaujímajú, naďalej však nemajú vytvorené vhodné podmienky na výchovu a starostlivosť o maloletého. Z uvedeného vyplýva, že rodičom maloletého v ich osobnej starostlivosti bráni závažná prekážka. Umístnenie maloletého do Detského domova U., Z. XX, U. navrhuje tiež kolízna opatrovníčka maloletého, nakoľko je to v jeho najlepšom záujme. Súd preto s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti rozhodol tak, ako je uvedené v I. vete výrokovej časti tohto rozhodnutia, nakoľko takéto rozhodnutie je v súlade s citovanými ustanoveniami Zákona o rodine a je v záujme maloletého dieťaťa.

21. Súčasne súd určil, ako majú rodičia prispievať na výživu maloletého dieťaťa, pričom pri určení výšky výživného zo strany rodičov súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a príslušného opatrenia MPSVaR SR, a to s poukazom na majetkové, sociálne a zárobokové pomery rodičov, nakoľko matka maloletého poberá len dávku v hmotnej núdzi vo výške 96,30 Eur a je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie a otec maloletého je vo výkone trestu odňatia slobody, kde nie je pracovne zaradený, s tým, že platenie výživného v zákonom stanovenej minimálnej výške je povinnosťou každého rodiča podľa zákona bez ohľadu na to, či ten ktorý rodič maloletého dieťaťa má alebo nemá nejaký príjem. Takto určené výživné sú rodičia povinní poukazovať po právoplatnosti rozsudku na účet detského domova.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolaie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa z.č. 233/95 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.